Ocena ryzyka zawodowego: mechanik samochodowy

Stanowiskowa karta oceny ryzyka zawodowego dla mechanika pojazdów samochodowych w DOCX i PDF (podnośniki warsztatowe UDT, kanały przeglądowe, spaliny i tlenek węgla, oleje przepracowane, układy HV w autach elektrycznych/hybrydowych).

Stan prawny i wymagań: 2026-11-17 | Wersja pliku: 2026-11 | Licencja: CC BY 4.0 · tql.pl/pl/wzory/ocena-ryzyka-zawodowego-mechanik-samochodowy

1. Struktura karty oceny ryzyka zawodowego: Mechanik samochodowy (metoda pięciostopniowa / Risk Score)

Nr	Element / Pole	Instrukcja wypełnienia	Podstawa
1	Dane warsztatu / stacji obsługi, stanowisko i wykaz urządzeń poddozorowych	Nazwa pracodawcy, rodzaj obsługiwanych pojazdów (osobowe, dostawcze, ciężarowe, EV/hybrydy) oraz wykaz podnośników UDT, sprężarek, wyważarek i stacji A/C.	art. 226 Kodeksu pracy oraz § 39a ogólnych przepisów BHP
2	Zagrożenie mechaniczne krytyczne: Przygniecenie przez pojazd na podnośniku lub stoczenie auta	Ocena pracy pod podniesionym pojazdem podczas demontażu zawieszenia, skrzyni biegów i układu wydechowego.	ustawa o dozorze technicznym oraz rozporządzenie ws. BHP przy obsłudze dźwigników
3	Zagrożenie w kanale przeglądowym: Upadek w głąb kanału, wybuch oparów paliwa i uderzenie głową	Wejście i wyjście z kanału, prace przy układzie paliwowym nad kanałem oraz pozostawienie odkrytej wnęki po wyjeździe samochodu.	§ 71–75 ogólnych przepisów BHP (zagłębienia i kanały) oraz przepisy ppoż.
4	Czynniki chemiczne i rakotwórcze: Spaliny silników Diesla, tlenek węgla (CO) oraz oleje przepracowane	Ekspozycja dróg oddechowych na spaliny oraz kontakt skóry dłoni z przepracowanymi olejami silnikowymi, smarami, płynem DOT-4 i zmywaczami.	rozporządzenie MZ ws. czynników rakotwórczych (spaliny Diesla) oraz karty charakterystyki SDS
5	Zagrożenia fizyczne: Hałas impulsowy kluczy pneumatycznych, drgania HAVS i odpryski metalu/rdzy	Praca kluczami udarowymi, szlifierką, młotkiem i sprężonym powietrzem przy zapieczonych połączeniach gwintowych podwozia.	rozporządzenie ws. BHP przy pracach związanych z narażeniem na hałas lub drgania mechaniczne
6	Zagrożenia termiczne, ciśnieniowe i chłodnicze: Oparzenia silnikiem, pompowanie kół i czynnik A/C	Odkręcanie korka gorącej chłodnicy, kontakt z kolektorem wydechowym, rozerwanie opony oraz odmrożenie ciekłym czynnikiem chłodniczym (w tym palnym R1234yf).	ustawa o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych
7	Zagrożenie elektryczne i ergonomiczne: Zwarcie akumulatora, instalacja HV	Ładowanie akumulatorów kwasowych (wydzielanie wodoru), obsługa aut	rozporządzenie ws. BHP przy urządzeniach energetycznych oraz rozporządzenie ws.

	(EV/HEV) i dźwiganie kół	hybrydowych/elektrycznych oraz ręczne podnoszenie kół SUV/dostawczych i podzespołów.	ręcznych prac transportowych
8	Data oceny, wykaz przydzielonych ŚOI oraz podpisy mechaników potwierdzające zapoznanie	Tabela obowiązkowych środków ochrony indywidualnej na stanowisku, data zatwierdzenia przez właściciela serwisu i imienne oświadczenia pracowników.	art. 226 pkt 2 i art. 237(6) Kodeksu pracy

2. Przykład wypełnienia: stanowisko mechanika-wulkanizatora w wielostanowiskowym serwisie samochodowym

Przykład Auto-Serwis sp. z o.o. prowadzi czterostanowiskowy warsztat mechaniki pojazdowej i serwisu ogumienia z podnośnikami kolumnowymi oraz obsługą klimatyzacji.

Nr	Pole	Przykładowy zapis w dokumentacji
1	Dane warsztatu / stacji obsługi, stanowisko i wykaz urządzeń poddozorowych	Przykład Auto-Serwis sp. z o.o. | Stanowisko: Mechanik pojazdów samochodowych | Wyposażenie: 3 dźwigniki dwukolumnowe UDT, kanał diagnostyczny, klucze udarowe, stacja klimatyzacji R1234yf, wyciąg spalin
2	Zagrożenie mechaniczne krytyczne: Przygniecenie przez pojazd na podnośniku lub stoczenie auta	Skutek: Ciężki/śmiertelny; Środki: ważna decyzja UDT dla dźwigników, oparcie ramion wyłącznie w punktach fabrycznych progów, zablokowanie rygli mechanicznych, kliny pod koła i podstawki (kobyłki) -> Ryzyko: MAŁE (akceptowalne)
3	Zagrożenie w kanale przeglądowym: Upadek w głąb kanału, wybuch oparów paliwa i uderzenie głową	Obrzeża oporowe chroniące przed wpadnięciem koła, zasuwana krata/roleta na pusty kanał, zakaz zlewania benzyny w kanale, wentylacja wyciągowa z dna kanału i kask lekki antyskalpowy EN 812 pod podwoziem -> Ryzyko: MAŁE
4	Czynniki chemiczne i rakotwórcze: Spaliny silników Diesla, tlenek węgla (CO) oraz oleje przepracowane	Bezwzględny nakaz podpinania ssawy odciągu miejscowego przed uruchomieniem silnika w hali, czujnik stężenia CO/LPG, jednorazowe grube rękawice nitrylowe EN ISO 374 i myjki warsztatowe zamknięte -> Ryzyko: ŚREDNIE (kontrolowane)
5	Zagrożenia fizyczne: Hałas impulsowy kluczy pneumatycznych, drgania HAVS i odpryski metalu/rdzy	Okulary ochronne szczelne EN 166 przy każdej pracy pod podwoziem i ze szlifierką, nauszniki przeciwhałasowe, rękawice tłumiące drgania oraz zakaz zdmuchiwania pyłu z hamulców sprężonym powietrzem -> Ryzyko: MAŁE
6	Zagrożenia termiczne, ciśnieniowe i chłodnicze: Oparzenia silnikiem,	Odczekanie na ostygnięcie układu przed otwarciem zbiorniczka wyrównawczego, rękawice ochronne, kontrola zaworu

	pompowanie kół i czynnik A/C	bezpieczeństwa kompresora (UDT), obsługa stacji A/C tylko z certyfikatem F-gazowym w okularach i rękawicach -> Ryzyko: MAŁE
7	Zagrożenie elektryczne i ergonomiczne: Zwarcie akumulatora, instalacja HV (EV/HEV) i dźwiganie kół	Wózki/podnośniki do kół i żurawiki warsztatowe do silników/skrzyń, wygrodzenie strefy aut EV z odłączeniem złącza serwisowego przez osobę z uprawnieniami SEP <= 1 kV i rękawicami elektroizolacyjnymi kl. 0 -> Ryzyko: MAŁE
8	Data oceny, wykaz przydzielonych ŚOI oraz podpisy mechaników potwierdzające zapoznanie	Zatwierdził Prezes Przykład Auto-Serwis sp. z o.o. w dniu 17.11.2026 r.; ŚOI: obuwie S3 SRC olejoodporne, okulary EN 166, rękawice EN 388 i nitrylowe EN 374, ochronniki słuchu, kask lekki EN 812

3. Najczęstsze błędy i sposób ich uniknięcia

Błąd	Skutek	Jak uniknąć	Podstawa
Wchodzenie pod samochód uniesiony wyłącznie na wózku hydraulicznym („żabie") bez podstawienia mechanicznych kobyłek asekuracyjnych	Nagłe rozszczelnienie uszczelniacza siłownika hydraulicznego powoduje natychmiastowe opadnięcie auta i śmiertelne przygniecenie mechanika.	Wpisz do karty ryzyka i instrukcji stanowiskowej bezwzględny zakaz wkładania jakiejkolwiek części ciała pod pojazd podtrzymywany wyłącznie hydraulicznie bez podpór mechanicznych.	ogólne przepisy BHP dot. zabezpieczenia maszyn i ładunków przed niekontrolowanym opadnięciem
Eksploatacja podnośników dwukolumnowych i zbiorników sprężarek powietrza bez rejestracji i ważnych badań okresowych Urzędu Dozoru Technicznego (UDT)	Wstrzymanie eksploatacji urządzeń podczas kontroli PIP, kary administracyjne i odpowiedzialność karna pracodawcy w razie zerwania nakrętki nośnej lub liny synchronizującej.	Zweryfikuj księgi rewizyjne UDT wszystkich dźwigników samochodowych i zbiorników ciśnieniowych sprężarek oraz prowadź comiesięczny dziennik konserwatora.	ustawa z 21.12.2000 r. o dozorze technicznym oraz rozporządzenie RM ws. rodzajów urządzeń technicznych podlegających dozorowi
Zdmuchiwanie pyłu z bębnów i zacisków hamulcowych pistoletem ze sprężonym powietrzem na sucho	Rozpylenie w strefie oddychania mechanika chmury drobnocząsteczkowych pyłów metali ciężkich, żywic ciernych (a w zabytkowych pojazdach potencjalnie włókien azbestu) oraz wbicie opiłków w rogówkę oka.	Zakaż przedmuchiwania hamulców i sprzęgieł sprężonym powietrzem - stosuj wanienki i dedykowane zmywacze do hamulców na mokro lub odkurzacze przemysłowe.	art. 222 Kodeksu pracy oraz ogólne przepisy BHP dot. zapylenia na stanowisku
Pominięcie w karcie oceny ryzyka spalin silników Diesla sklasyfikowanych w przepisach jako czynnik o działaniu rakotwórczym	Niezgodność z rozporządzeniem Ministra Zdrowia podczas wspólnej kontroli Państwowej Inspekcji Sanitarnej (higiena pracy) i PIP.	Uwzględnij spaliny silników o zapłonie samoczynnym w ocenie ryzyka, zapewnij sprawne ssawy odciągowe na wydechy i prowadź wymagane rejestry higieny pracy.	rozporządzenie MZ ws. substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy
Obsługa układów wysokiego napięcia w autach hybrydowych i elektrycznych	Śmiertelne porażenie prądem stałym o napięciu 400–800 V lub powstanie łuku	Wyznacz przeszkolonych mechaników ze świadectwem kwalifikacyjnym E (SEP do 1	rozporządzenie Ministra Energii z 28.08.2019 r. ws. BHP przy urządzeniach

przez mechaników bez uprawnień SEP i sprzętu elektroizolacyjnego	elektrycznego przy zwarciu modułów baterii trakcyjnej.	kV), wprowadź wygrodzenie słupkami ostrzegawczymi, rękawice kl. 0 i narzędzia VDE 1000 V.	energetycznych

Opracował: Ireneusz Kozera, audytor wiodący ISO (TQL, www.tql.pl). Licencja CC BY 4.0: wzór ma charakter pomocniczo-informacyjny i przed wdrożeniem wymaga dopasowania do procesów i warunków konkretnej organizacji.